

פרוטוקול מס' 92

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
שהתקיימה ביום ד', טו' בכסלו תשל"ב - 3.11.1971, שעה 8.45.

נ כ ח ו :

חברי הועדה:
א. רימלט - היו"ר
נ. אליעד
מ. בן-פורת
ז. הרמן
א. ורדיגר
א. כץ
ש. לוי
מ. צ. נריה
ח. גרוסמן
ע. פינברג-סירני
ד. קורן
א. רזיאל-נאור
ב. שחור

מוזמנים:
א. פלד - מנכ"ל משרד החינוך והתרבות
ש. בן-דור - מזכיר המועצה להשכלה גבוהה
ר. סנר - יועצת משפטית של משרד
החינוך והתרבות
מר גלאס - משרד המשפטים

מזכירת הועדה: ד. פלד

רשמה: מ. כהן

סדר-היום: חוק המועצה להשכלה גבוהה (תיקון מס' 3), תשל"א-1971.

(נמשך 14.11.71)

3.11.1971

.2.

היו"ר א. רימלט:

אני פותח את הישיבה.

נמשיך היום בדיון על חוק המועצה להשכלה גבוהה. הגענו לסעיף 21ה. אך לפני כן אני מבקש שנבהיר כמה דברים.

עד כמה שהבינותי, נאמר כאן שהחוק אינו חל על מוסד שרוצה להכשיר תלמידים בכתב. החוק כן חל על בית-ספר המכין לבחינות לבית-ספר גבוה בחוץ-לארץ.

אני רוצה להבהיר שני דברים. קורספונדנציה זה גם כן אכסטרניס. אבל ניקח לדוגמה מוסד שאינו מקיים כיתות לימוד, אלא כל הלימוד בו נעשה בדרך של התכתבות. האם החוק חל עליו, מנקודת ראות השם או התוכן? יכול להיפתח מוסד שיקרא לעצמו אוניברסיטה, זו יכולה להיות גם אוניברסיטה לסיף או לפינג פונג. האם השם קובע או התוכן? האם החוק חל על אוניברסיטה או מכללה או מוסד הקורא לעצמו באחד השמות המנויים בסעיף 21ט, שמכין לקראת נקודות או תארים באוניברסיטאות בחוץ-לארץ, כמו אוכספורד, קמברידג', ייל או בריסל וכד'?

ר. סטנר:

על בית-ספר המתנהל בקורספונדנציה - החוק חל. על אוניברסיטה הוא חל. בית-ספר שמכין לקראת בחינות בחוץ-לארץ, עליו חל חוק הפיקוח על בתי-ספר. מוסד אינו יכול לקרוא לעצמו אוניברסיטה לפינג פונג.

היו"ר א. רימלט:

כלומר כל מוסד שקורא לעצמו מכללה או אוניברסיטה, החוק חל עליו.

ר. סטנר:

כן. אבל שום מוסד אינו יכול להיקרא כך בלי היתר. יש להנחיה שלא יינתן היתר לאוניברסיטה לפינג פונג או סיף. אם זה מוסד להשכלה גבוהה או לא, זה שייך לתוכן. אבל יש סעיף בחוק המדבר על שמות וכינויים, ויש איסור על שימוש בכינויים לגבי מוסד שלא הוכר לפי החוק. המוסד יכול לבקש, אך לא יקבל היתר. הכוונה היא שלא כל אחד יוכל להשתמש בכינויים אלה.

א. פלד:

השם שמור. באשר לתוכן - כאן יש קריטריונים שקובעים. השם מוגן. אסור לפתוח מוסד ללא

היתר.

היו"ר א. רימלט:

אם מוסד מכשיר תלמידים לבחינות בחוץ-לארץ, הוא אינו יכול בשום פנים להיקרא אוניברסיטה, בלי היתר. אבל אם הוא נקרא מכון, אז חל עליו חוק הפיקוח על בתי-ספר. אם זה מכון לקורספונדנציה, כלומר אם מכשירים את התלמידים לבחינות לא במוסד, אלא בכתב, האם אז הוא צריך היתר?

ר. סטנר:

כן. לא אמרנו שאחד מסימניו של מוסד להשכלה גבוהה הוא שהוא יאסוף את תלמידיו במקום פלונגי ויקנה הוראה בכיתה פלונגית.

ש. בן-דור:

יש שני מיני מוסדות לגבי החוק. באנגליה למשל יש מה שנקרא "אופן יוניברסיטי". באוניברסיטה זו הלימודים מתנהלים ב-98% בתכתובת. בשיטה זו התלמידים אינם מרוכזים בבנינים, אלא הם לומדים בתכתובת, ונפגשים פעם פעמיים בשבוע. לאוניברסיטה זו יש צ'רטר מהמלכה, כמו כל אוניברסיטה אחרת, והיא מעניקה תארים כמו כל אוניברסיטה אחרת. אם בארץ תיפתח אוניברסיטה כזאת - ויש הצעה כזאת - היא תצטרך לבקש היתר כמו כל אוניברסיטה אחרת, היא תצטרך לבקש הכרה כמו כל אוניברסיטה אחרת, והיא תהיה מוסמכת להעניק תארים, לא חשוב איפה יושבים התלמידים.

יש בתי-ספר בעלי שמות שונים, אוניברסיטאות ומכוונים, שמכונים בארץ תלמידים בתכתובת בשביל בחינות באוניברסיטת לונדון. אני מניח שאם מוסד כזה יבקש לקרוא לעצמו אוניברסיטה, ההיתר לא יינתן לו, כי זו לא אוניברסיטה. באותה מידה יכול תלמיד להתכונן לבדו לאוניברסיטת לונדון. אני יכול לאסוף סביבי עוד עשרה אנשים, ואנחנו יכולים בעזרת מורים להתכונן לאוניברסיטת לונדון. אבל זה לא חלק של אוניברסיטת לונדון.

היו"ר א. רימלט:

אם זה נקרא מכון, אין צורך בשום היתר.

3.11.1971

.3.

ש. בן-דור:

נכון. אוניברסיטת לונדון זה אחד המוסדות המעטים שאפשר ללמוד בכל מקום בעולם ולהיבחן על ידה. היא שולחת לכאן את הבחינות, והמועצה הבריטית כאן משגיחה עליהן. אבל התלמידים אינם של אוניברסיטת לונדון, אלא אנשים פרטיים שנרשמו. ואם הם מגיעים לתואר, זה תואר כשר של אוניברסיטת לונדון.

ד. קורן:

מטרת החוק היא שלא כל אחד יקים אוניברסיטה בלי שיהיה פיקוח כלשהו אם זה אמנם עומד בתנאים ובדרישות. זה בעצם נועד להגן על התלמיד התמים שראה מודעה בעתון ונרשם. לכן אינני מקבל שהקסיגוריה הזאת לא תוכל לקבל היתר מהמועצה להשכלה גבוהה. צריך להכליל אותה בחוק. כי מה יקרה? מישהו יפתח מכון להכנת תלמידים לקבלת תואר באוניברסיטת לונדון. חוק הפיקוח אינו מספיק לזה. התלמיד שנרשם למכון זה צריך לדעת שזה אמנם אושר על-ידי המועצה להשכלה גבוהה. אני סבור שמבחינת מטרות החוק ומגמותיו צריך שגם העניין הזה יקבל את אישור המועצה להשכלה גבוהה, כלומר גם קסיגוריה זו של מכונים. המוסד מתיימר להכין לקראת קבלת תואר באוניברסיטה, על-ידי תכתובת, אולי גם על-ידי פגישות והדרכה, או בצורה אחרת. אנחנו רוצים להגן על קהל התלמידים, שאנשים ידעו שאמנם מוסד זה הוא מוסד מהימן מבחינת המועצה להשכלה גבוהה; הוא אמנם אינו נותן תואר, אבל הוא איזו מכינה, איזה צינור שמביא אותו לתואר. האם הצינור הזה כשר או לא כשר? אם לא - מוטב שלא יירשם אליו.

הייתי אומר שגם קסיגוריה כזאת צריכה להיבדק על-ידי המועצה להשכלה גבוהה, אולי גם לקבל אישור מהאוניברסיטה הזרה שהיא אמנם הכירה בקבוצת המתכתבים שהם מסוגלים לעשות זאת. לפי הרגשות אנחנו לא צריכים להשאיר פתחים שעלולים להביא לדמורליזציה מוחלטת בכל ההתארגנות של אדם, אם הוא רוצה לקבל תואר, ללמוד לקראת תואר.

היו"ר א. רימלט:

אני מצטער שעלי להתנגד לזה. אני מתנגד לרגלמנטציה מוחלטת של חיינו. מה היתה נקודת המוצא לתיקונים בעניין זה? להגן על קהל התלמידים בני 20-30? אלה אינם ילדים קטנים. אלה אנשים מבוגרים, בעלי תעודות בגרות. אי אפשר לרמות אותם. נקודת המוצא היתה שעיריות או גופים פרטיים לא יפתחו אוניברסיטאות ואחר כך יבואו לממשלה ויגידו: יש לנו 250 תלמידים, אנחנו מבקשים הכרה. המטרה היא למנוע הפקרות בפתחת מוסדות להשכלה גבוהה. זה העניין העיקרי.

ש. בן-דור:

להצעת החוק היו שתי מטרות יסודיות: האחת - למנוע פתיחת אוניברסיטאות ביד רחבה, ללא כל אישור מאיזה מוסד מרכזי; השניה - למנוע הונאת הציבור על-ידי מוסד שאינו אוניברסיטה והקורא לעצמו אוניברסיטה, כלומר מוסד שבעצמו אינו מכין את תלמידיו לתארים או לנקודות זכות המועצות על-ידי המוסד. הוא יכול לקרוא לעצמו בית-ספר, מכון, בית אולפנא, אבל לא מכללה ולא אוניברסיטה. המטרה היתה שבית-ספר שהוא מעין מוסד מכין, יכול להתקיים. אין רע בזה אם מוסד מכין תלמידים לבחינות אכסטרניות. אלא מה? שתלמידיו לא יחשבו שהמוסד הוא אוניברסיטה, ושהוא מכין אותם לתארים של עצמו.

נ. אליעד:

עד כמה שהבינותי, על כל מוסד להשכלה חל חוק הפיקוח על בתי-ספר, אלא אם כן הוציאו אותו בפירוש, כפי שאומר סעיף 2 של החוק. עכשיו, בהתאם לסעיף 4 של הצעת החוק, רוצים להוסיף לחוק הפיקוח גם מוסד הטעון היתר לפי סעיף 21א. בחוק הפיקוח יש רשימה ארוכה של תנאים ודרישות שבאים להבטיח את הנקודה שעורר חבר הכנסת קורן, מבחינת ההונאה, תנאי הלימוד, הכושר ללמד את התלמידים וכו'.

היו"ר א. רימלט:

חבר הכנסת קורן התכוון לזה: בניח שמישהו פותח מכון לקורספונדנציה. על זה לא חל לא חוק הפיקוח על בתי-ספר ולא חוק המועצה להשכלה גבוהה. כי חוק הפיקוח על בתי-ספר חל רק על בית-ספר שיש בו 10 תלמידים לפחות.

ר. סטנר:

חוק הפיקוח חל גם על בית-ספר לקורספונדנציה, אם יש לו יותר מעשרה תלמידים. לא נאמר בשום מקום שהם צריכים לשבת יחד.

3.11.1971

היו"ר א. רימלט: לי יש ספק בענין זה. כי אם כתוב בחוק "לומדים ומתחנכים באופן שיטתי", אני חושב שהכוונה היא שיושבים יחד ולומדים. הייתי מציע לבדוק זאת.

ג. אליעד: כידוע אינני רואה הכרח בתיקון לחוק המועצה להשכלה גבוהה, אני רואה בו נסיון לעכב התפתחות שאני בהחלט רוצה לעודד אותה. אמרתי זאת גם במליאת הכנסת וגם כאן, ולכן יש לי גם הסתייגויות בנקודות מסוימות. אינני יכול לקבל את זה שגם בקשר למכונים צריך כל כך להכביד ולכבול את הידיים.

ש. לוינ: השאלה שעורר חבר הכנסת קורן היא שאלה. היא אינה שייכת לחוק המועצה להשכלה גבוהה, אבל לא פעם אנחנו מגלים שיש אנשים שהוליו אתם שולל. אני מסכים עם היושב-ראש שזכותו של אדם מבוגר ללמוד מה שהוא רוצה. עם זאת אני סבור שמחובת המדינה והחברה להגן על סטנדרטים מסויימים. אני מציע שהיושב-ראש ימצא הזדמנות נאותה לדון בשאלה זו, שהיא אקטואלית בחיינו. כאמור אינני חושב שזה שייך לחוק המועצה להשכלה גבוהה.

שנית, אני מפקפק בצורך שהחוק יתייחס לענין השמות, לענין ההגנה על שמות. מדובר פה על מועצה להשכלה גבוהה, על תנאים שהם הכרחיים, שבלעדיהם לא תהיה הכרה במוסד כמוסד להשכלה גבוהה. מדוע אנחנו צריכים לעסוק בהגנה על שמות? השם מכללה מוגן. אבל אין גבול לכושר ההמצאה ולדמיון של אנשים. לא הייתי מציע שהחוק יתייחס בכלל לענין זה, אלא לתוכן. יש מועצה להשכלה גבוהה, היא צריכה להכיר ברמה ובסמכות של המוסדות, בלי להתייחס לשם. כי על-ידי כך אנחנו מזמינים כל מיני התחכמויות והמצאות. זה לא דרוש לחוק, והייתי מציע שנשקול מחדש אף הסעיף הדן בשמות נחוץ.

היו"ר א. רימלט: אני מציע שנדון בזה כשנגיע לסעיף 21ש.

סעיף 21ה

היו"ר א. רימלט: בסעיף 21ה המוצע נאמר: "חדל או הופר אחד הכללים או התנאים שעל יסודם ניתן ההיתר, רשאית המועצה, לאחר שנתנה למוסד הזדמנות להשמיע דברו, לבטל את ההיתר או להשעות תקפו לתקופה שתקבע".

אני מציע לומר, במקום "חדל" - "חדל להתקיים".

מר גלאס: הממונה על ביטוח החוקים פסק שאפשר להשתמש במונח "חדל" במקום "חדל להתקיים". אבל אני מוכן לקבל את הצעת היושב-ראש.

ב. שחור: מה פירוש "להשעות תקפו לתקופה שתקבע"? אם זה מוסד קבוע, מוסד מוכר, מה דינו?

היו"ר א. רימלט: הכוונה היא שהמועצה תשעה את ההיתר החלקי או הזמני לתקופה מסויימת, עד שיוחזר התנאי שחדל להתקיים או שהופר.

ח. גרוסמן: את ההיתר אפשר להשעות מהיום למחר. השאלה היא אם לא צריכה להיות תקופה של התראה או אזהרה.

ד. סטנר: בית-המשפט העליון כבר קבע בהרבה פסקי-דין שכל פעולה שעושים, הן לפי חוק והן לפי מנהל, צריכה להיות סבירה. אם המועצה תשעה היתר או תבטל אותו מהיום למחר, אין לי ספק שהיא תפסיד בבג"ץ הראשון, אלא אם כן מי יודע מה מתחולל אותו מוסד.

ח. גרוסמן: עד שמגיישים בג"ץ עובר זמן. למה לא לתת זמן סביר?

ד. קורן: אני רוצה לתמוך בדברי חברת הכנסת גרוסמן. צריך לתת שהות לתקן את המעוות, ולא רק שהות להופיע בפני המועצה.

3.11.1971

ג. אליעד:
לפי התיקון הזה אנחנו נותנים למועצה סמכויות מיוחדות שלא היו לה קודם, ושיש בהן כדי לקבוע בצורה די קיצונית עניינים הנוגעים לפתיחתם וקיומם של מוסדות להשכלה גבוהה. מצד שני אין שום ערכאה בפניה אפשר לערער על החלטותיה.

היו"ר א. רימלט: ענין הערר יבוא בסעיף מאוחר יותר.

ג. אליעד: אני מצטרף להערה שצריך לקבוע פה תקופה מסויימת, כדי לתת למוסד אשר בו הופר או לא נתקיים אחד הכללים, הזדמנות לתקן את המעוות.

ש. בן-דור: אנחנו הרגשנו בעצמנו שהסעיף הבא הדין בערר לוקה בחסר. הוא אינו מכסה את סעיף 21ה. עמדנו להציע היום לכלול בסעיף 21 גם מקרה של ערעור על החלטה לפי סעיף 21ה. אז כל עוד יש ערעור, ואחר כך כתוב בסעיף 21 שהחלטה הסופית היא בידי הממשלה, זה נותן את השהות הדרושה. אנחנו מציעים לכלול בסעיף 21 ערעור גם על החלטת המועצה לפי סעיף 21ה.

היו"ר א. רימלט: אני מציע שנעשה שילוב של שני הסעיפים ונראה את ההצעה.

ש. בן-דור: לענין של "חדל" או "הדל להתקיים" - בישיבה הקודמת ניתנה הדוגמה של ספריה שעלתה באש או כדומה. אבל יכול להיות מצב יותר חמור, שפתאום מתברר שאין מורים, והמוסד כבר אינו ממלא את תנאיו. אז גם במקרה כזה צריך לתת למוסד אפשרות לערער על החלטה להשעות את ההיתר או לבטלו. אבל זה המקרה החמור ביותר. לי אישית לא נראה שאם היתה שריפה בספריה, שזאת סיבה להשעות היתר או לבטלו.

מ. בן-פורת: אני מציע שנאמר "כללים או תנאים חיוניים". ישנם כללים חשובים מאד שבלעדיהם אין המוסד יכול להתקיים. לעומת זאת ישנם כללים שגם בהעדרם אפשר לקיים את המוסד. לדעת הכללים הנוגעים לסעיף זה צריכים להיות מצורפים כתוספת לחוק זה, ובסעיף זה יש לומר: הכללים, בהתאם לתוספת. במידה ואנחנו קובעים בחוק כללים ותנאים, ואחר כך הכללים והתנאים הללו יכולים להשתנות מפעם לפעם על-ידי המועצה, אין למחוקק כל אפשרות לתפוס את הכללים האלה באיזה שהוא שלב. אם תהיה תוספת לחוק, שבה יהיו הכללים, אז המועצה להשכלה גבוהה תצטרך להזדקק לכנסת כדי לשנותם.

מר גלאס: כבר נאמר שכללים אלה שמדובר בהם הם הכללים המוזכרים בסעיף 21 המוצע. זאת אומרת הריבון בענין זה היא המועצה. היא היא הקובעת את הכללים שקיומם תנאי למתן ההיתר, ותנאים שעל בעל מוסד חובה למלאם אחרי שניתן ההיתר.

שנית, נדמה לי שרעיונו של חבר הכנסת בן-פורת כבר בא לידי ביטוי בהצעה גופה. כי מדובר על כללים או תנאים שעל יסודם ניתן ההיתר. זאת אומרת אם קיום התנאים האלה היה תנאי למתן ההיתר, רק אז, במקרים כאלה, רשאית המועצה לאחוז באחד משני הצעדים.

מ. בן-פורת: אני מציע למנות את הכללים בחוק.

מר גלאס: זה לא ניתן. או שהכנסת נותנת למועצה את האוטונומיה לקבוע את הכללים, ואני מבין שהועדה כבר החליטה בסעיף זה וקיבלה אותו, או שהיא שוללת מהמועצה את הסמכות הזאת, והיא בעצמה רוצה לקבוע את הכללים והתנאים. אני נמנע מלהביע דעה על כך, כמה זמן זה יקח ואם ועדת החינוך מסוגלת לקבוע את הכללים האלה בצורה שהדבר יהיה ניתן לביצוע. אם המועצה קובעת את הכללים והתנאים, הדבר יפורסם ברשומות.

היו"ר א. רימלט: את סעיף 21 תיקנו כך שיאמר בו: "המועצה רשאית, לאחר התייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, לקבוע כללים למתן היתר; הכללים יפורסמו ברשומות".

3.11.1971

אנחנו מקבלים את סעיף 21 עם התיקון: במקום "חדל" - יבוא "חדל להתקיים" או "לא נתקיים". על כך יחליטו היועצים המשפטיים.

מר גלאס: מה בדבר ההצעה שתיקבע תקופה מסויימת לתיקון המעוות, במקרה של השעיה או ביטול היתר?

היו"ר א. רימלט: הבינותי שבין הדברים המעכבים ישנו גם הערעור. אז ממילא יש למוסד שהיתרו הושעה לתקופה מסויימת או בוטל, זכות לערער. אז יש לו שהות עד שהדברים מתבררים.

סעיף 21

היו"ר א. רימלט: בסעיף 21 המוצע נאמר: "ביקש מוסד לקבל היתר או להאריך תקפו, והמועצה סירבה לעשות כן, רשאי שר החינוך והתרבות, או המוסד באמצעות שר החינוך והתרבות, להביא את הבקשה לפני הממשלה, והיא רשאית לסרב לבקשה או להחזירה למועצה לדיון חוזר; החזירה הממשלה את הבקשה למועצה, תחזור המועצה ותדון בה מחדש, והחלטה בדיון החוזר תהא סופית". בהצעה שהוגשה לנו היום על-ידי משרד החינוך מוצע לומר בסוף הסעיף: "החזירה הממשלה... והחלטה בדיון החוזר שעונה אישור הממשלה אשר תקבע סופית בענין". כלומר ההחלטה הסופית הועברה מסמכות המועצה לסמכות הממשלה.

א. כץ: לפי ההצעה המקורית למעשה המועצה היא הגוף הפוסק האחרון בשני השלבים, הן לגבי מתן ההיתר המקורי, והן לגבי הערעור. לפחות מבחינה יורידית יש בזה טעם לפגם, שכן שגוף שפסק בפעם הראשונה, הוא שמכריע גם בפעם השניה. לכן בא התיקון המוצע היום, שלמעשה הממשלה צריכה לאשר את החלטת המועצה. מה קורה אם היא לא אישרה? הענין נשאר תלוי ועומד.

אני מבין שהתיקון המוצע מעוגן בשיקולים משפטיים. אני רוצה לשאול מה עמד מאחורי ההצעה המקורית, כפי שהיא מופיעה בהצעת החוק. אני מניח שהשיקולים בנושא זה מעוגנים בעיקר במישור האקדמי. לדעת הממשלה יש משקל חשוב, כי יו"ר המועצה הוא שר החינוך והתרבות, אבל הממשלה נתנה את זכות המלה האחרונה בידי המועצה, המורכבת מאישים בכירים בעולם האקדמי, בעיקר.

נדמה לי שאם אני שם על המאזניים את השיקול היורידית ואת השיקול התכני-עניני, שבו זכות המלה האחרונה ניתנת לאישים בלתי תלויים בעולם האקדמי - עדיף בעיני לתת את זכות המלה האחרונה לנציגים מוסמכים של העולם האקדמי, כאשר שליט מחברי המועצה אינם כאלה, וכאשר יו"ר המועצה הוא שר החינוך והתרבות, וכאשר תמיד קיימת האפשרות של פניה לבג"ץ. אני מציע שלמרות המחדל היורידית, זכות ההחלטה הסופית תישאר בידי המועצה.

לפי סעיף 21 המוצע, רשאי שר החינוך לערער על החלטת המועצה. המוסד רשאי לערער, באמצעות שר החינוך, בפני הממשלה. האם אני מבין נכון שאם מוסד פנה לשר החינוך, הוא אינו יכול לסרב להעביר את הערעור לממשלה, אלא בכל מקרה הוא חייב להעבירו? כי אחרת, הוא משמש מעין מסננת.

מ.צ. נריה: אני מערער על המשפט "או המוסד באמצעות שר החינוך והתרבות". מדוע אין המוסד יכול לפנות ישירות לממשלה? השר יכול לסרב להעביר את הערעור לממשלה.

א. פלד: הוא אינו יכול לסרב. הוא רק צינור מינהלי להעברת הערעור.

היו"ר א. רימלט: אני תמה על הסעיף הזה, לאחר התיקון שהוצע לנו היום, שהחלטה הסופית תהיה בידי הממשלה. הממשלה היא גוף פוליטי. היא יכולה להגיד למועצה: מבחינה עניינית אתם צודקים, אבל אין לנו כסף, לא נוכל לעשות זאת השנה (אם מדובר בפתיחת אוניברסיטה, למשל). המועצה איננה גוף פוליטי. היא דנה רק לגופם של עניינים. אם היא מסרבת, הדבר נעשה מתוך שיקולים מקצועיים. כאן מוצע לעקוף את הסירוב, ולתת לממשלה להחליט בענין של חינוך גבוה, אקדמי. אינני מקבל זאת. אם המועצה מסרבת, אין הדבר נעשה מתוך צרות עין או גישה סקטורלית, אלא משום שהמוסד המבקש איננו בית-ספר גבוה,

3.11.1971

.7.

לא נתקיימו בו התנאים המינימליים הנחוצים. וחזקה על המועצה שתקבע תנאים מינימליים למוסד אקדמי. מבחינה אקדמית, מי שלא יהיה שר החינוך, הוא לא יהיה בר-סמכא. אני חושב שהחלטה בענין סירוב צריכה להיות בידי המועצה.

ר. סטנר: זה קיים בחוק המקורי, בקשר עם הכרה.

היו"ר א. רימלט: אני מציע שהחלטה הסופית בענין מתן היתר או הארכת תוקפו תהיה בידי המועצה להשכלה גבוהה. באותה דעה הייתי גם שם, שההכרה הסופית תהיה בידי המועצה.

ע. פינברג-סירני: בתיקון לסעיף 21 מוצע להגיד: והחלטתה בדיון התוזר שעונה אישור הממשלה. אישור פירוש אישור החלטה. מה קורה כאשר הממשלה אינה מאשרת?

א. פלד: אז אין היתר.

ע. פינברג-סירני: לגופו של ענין אני תומכת ביושב-ראש. החלטה הסופית צריכה להיות בידי המועצה להשכלה גבוהה. אם יש שיקול אחר, שהממשלה קובעת סופית - אז המועצה מיותרת. בדרך כלל אנחנו מקפידים לא לתת זכויות יתר למועצה. אבל פה לא ייתכן לומר: אתם המועצה להשכלה גבוהה, ויחד עם זאת לא לתת לה את זכות החלטה הסופית. בענין זה אני חוששת מהפוליטיקה של הממשלה. השיקול שלה יכול להיות שונה מפעם לפעם. לגבי המועצה להשכלה גבוהה, אנחנו רוצים לקנות שהשיקולים שלה בענין זה הם שהורים. הממשלה ביסודה, מעצם מהותה היא גוף פוליטי. המועצה להשכלה גבוהה לפחות לא צריכה להיות גוף פוליטי.

א. רזיאל-נאור: לפי מה שכתוב כאן יוצא שלממשלה יש פונקציה אחת ויחידה: היא רשאית לסרב. אין לה כל הזדמנות להיענות לבקשה. היא מנועה לכך מלכתחילה. אם היא מחליטה, משיקולי היא, לסרב - היא יכולה לסרב. אבל אם יש לה נטייה להיענות לבקשה, היא אינה יכולה להביע את דעתה, אלא רק לשלוח את זה שוב למועצה להשכלה גבוהה, שכבר סירבה. זאת אומרת שסירוב של המועצה אינו בר ערעור כלל. צריך לבדוק אם זה באמת כל כך טוב.

יושב-ראש הועדה תיאר את הדברים כך שהמועצה להשכלה גבוהה היא מועצה אקדמית גרידא. אין הדבר כך. היא מורכבת מבני אדם שמיצגים מוסדות, ולמוסדות - עם כל הכבוד וההערכה - יש אינטרסים. והדברים באים לידי ביטוי והתנגשות. בזכור מה היה בענין בית-הספר השני לרפואה בארץ, מה היה בענין הקמת אוניברסיטת תל-אביב. לכל מוסד יש אינטרסים משלו, והם באים לביטוי על-ידי נציגיו במועצה. אנחנו מקווים שאותם אישים אקדמאים יש להם אופק יותר רחב, אבל הוא אינו רחב עד אין סוף. יוצא שמוסד שלא זכה בבקשתו הראשונה להסכמת המועצה - הוא כבר מנוע. צריך לתקן את זה.

אני מסכימה שהממשלה בשום פנים ואופן אינה יכולה להיות במקום מוסד אקדמי. לא הממשלה תעניק תארים. אבל צריך לאפשר לממשלה לדון על הצרכים ועל האפשרויות, ולתת לדעתה משקל לא פחות מאשר לדעת האוניברסיטאות השונות שנציגיהן יושבים במועצה להשכלה גבוהה.

ח. גרוסמן: אני מסכימה עם דברי חברת הכנסת רזיאל-נאור. התיקון שהובא היום בא קצת לרכך את הענין. אבל עדיין לא ברור לי עד הסוף אם הממשלה יכולה אחרי הדיון החוזר ואחרי הסירוב השני של המועצה להשכלה גבוהה, לתת את ההיתר.

היו"ר א. רימלט: החלטה הסופית יכולה לא להתחשב גם בסירוב השני.

המוצע

ח. גרוסמן: נדמה לי שהניסוח/עדיין אינו מבהיר זאת עד הסוף. נכון שהתקנות, הכללים והתנאים לפתיחת בית-ספר גבוה או אוניברסיטה, המועצה להשכלה גבוהה היא המוסמכת לקבוע אותם. אבל יכול להיות מקרה שהנתונים הפיסיים או האחרים אינם כליל השלמות, והמועצה להשכלה גבוהה תאמר שבתנאים כאלה אי אפשר לתת היתר, או אי אפשר להאריך את תוקף ההיתר וצריך להשעותו - ובכל זאת צורך המדינה הוא שביט-ספר גבוה כזה ייפתח, עם מתן שהות של כך וכך שנים לתקן את התנאים. למשל, עד היום אין במדינה בית-ספר גבוה מוכר של לימודי ערב.

3.11.1971

אז הממשלה יכולה לומר: נכון שאין להם התנאים הדרושים, אבל זה מאינטרס המדינה לאפשר לאנשים עובדים ללמוד לימודים גבוהים בבית-ספר גבוה שמתחיל את לימודיו בשש בערב. בעיקר שיש לנו בעיה עם פער סוציאלי ועדות המזרח. מה יאמר יושב-ראש הועדה במקרה כזה? הממשלה היא באמת גוף פוליטי, אבל יש גם פוליטיקה שאינה פסולה, שהיא מאינטרס המדינה. במקרים מסויימים מוכרחים לתת אפשרות לגוף פוליטי לנהל מדיניות של השכלה גבוהה. אפשר לומר: מדוע המועצה להשכלה גבוהה אינה יכולה לפעול לפי קריטריונים של אינטרס המדינה? היא יכולה. אבל כפי שהעמידו פה את תפקידיה, זה לא מסתבר כך.

ג. אליעד:

אני מציע ליועצים המשפטיים לחשוב על ההערה של חברת הכנסת פינברג-סירני. גם אני אינני שלם עם הנוסח המוצע, "והחלטה בדיון החוזר טעונה אישור הממשלה". אינני מקבל את המלה "אישור". על החלטה צריך לתת תשובה, כן או לא.

אני מציע לומר: החלטה בדיון החוזר נתונה לבדיקת הממשלה שתקבע סופית בנדון. זאת אומרת שהממשלה יכולה לבדוק מחדש את ההחלטה, והיא תקבע סופית.

לגבי דברי היושב-ראש - אני חושב שבאותה מידה שהוא מעריך את המועצה להשכלה גבוהה מבחינה אקדמית, יש לו הערכה לממשלה שתתחשב בהסברים ובנימוקים האקדמיים של אותה מועצה כשהיא לא תרצה לתת היתר. קשה לי להאמין שאם המועצה תנסח מספר נימוקים אקדמיים שבעטיים אין היא רואה מקום לתת היתר לפתיחת אוניברסיטה, שהממשלה תתעלם מהם לחלוטין. אבל יש להשאיר בידה את ענין המדיניות.

גם אילו הייתי מקבל את דעת היושב-ראש, הייתי מציע שהוא יציע הצעה אחרת. כי לא מתקבל על הדעת להשאיר דבר ללא אפשרות בדיקה מחדש, ללא ערכאה נוספת. לא מתקבל על הדעת שהסמכות הראשונית והסופית תינתן בידי גוף אחד. במשטר דמוקרטי חייבת להינתן זכות לערער.

מכל הטעמים האלה אני חושב שצריך לתת את סמכות ההחלטה הסופית בידי הממשלה. היא צריכה להיות הפוסק האחרון. וצריך לשנות את החוק כך שישתמע ממנו באופן ברור שהממשלה יכולה לא רק לדחות את החלטה המועצה, אלא להחליט באופן פוזיטיבי על מתן ההיתר.

ב. שחור:

אני חושב שההכרעה הסופית צריכה להיות בידי הממשלה ולא בידי המועצה. השאלה היא באיזו מידה הדבר נאמר בסעיף הזה. אם לא נאמר, זו בעיה של ביטוח.

ד. קורן:

יש לזכור שהמועצה להשכלה גבוהה מתמנית על-ידי נשיא המדינה, על פי המלצת הממשלה. גם זה גורם שצריך להיות נר לרגלינו. כי אם הממשלה קובעת את האנשים, זאת אומרת שהם פועלים בתוקף סמכות שניתנה להם. איש אינו מגביל אותם, אבל לממשלה יש הזכות להגיד את המלה האחרונה. גם בסעיף 21 נאמר: "החלטה המועצה למתן היתר טעונה אישור הממשלה". הייתי מציע לומר כאן: "למתן או אי-מתן היתר". בשני המקרים דרוש אישור הממשלה. לא מובן לי מדוע אנחנו צריכים להגביל את זה לגבי הערעור. היושב-ראש אומר שזכותה של הממשלה לסרב מטעמים כלכליים, תקציביים, אבל רק המועצה להשכלה גבוהה יכולה לאשר מתן היתר. אם כך, לשם מה הערעור? כמו שהממשלה מאשרת ונותנת היתר בסיבוב הראשון של הדיון, לפני הערעור, כך צריך להיות בידה הכוח להכריע בסיבוב השני. אחרת למעשה אין לה מה להגיד, וכל המעבר דרך הממשלה הופך להיות פורמלי ונטול ערך. לכן נראה לי שמה שקבענו לגבי הסיבוב הראשון, צריך להיות נתון לה גם בסיבוב השני.

אני תומך בדעה שהתגבשה כאן שהממשלה רשאית להתיר גם כאשר המועצה להשכלה גבוהה סירבה. כאן תיווצר בעיה לא פשוטה, כי במובן המשפטי הממשלה אינה רשאית לתת היתר, זה נתון בידי המועצה להשכלה גבוהה. על השופט שנותן היתר לפתיחת מוסד להשכלה גבוהה חותמת המועצה להשכלה גבוהה. אם המועצה סירבה והממשלה החליטה אחרת, זה צריך לחייב את המועצה.

ש. בן-דור:

הממשלה מפרסמת את זה ברשומות, וזאת החלטה.

ד. קורן:

השאלה אם מבחינה פורמלית זה מספיק.

מר גלאס:

זו בעיה קטנה.

3.11.1971

ד. קורן:

אני תומך בהשקפה שהובעה כאן על-ידי חברות
הועדה רוזאל-נאור וגרוסמן.

א. פלד:

נדמה לי שיש כאן ערבוב תחומים בין שני מושגים,
בין הכרה והיתר, והדיון גלש ועבר פעם מתחום
ההיתר לתחום ההכרה, ופעם מתחום ההכרה לתחום ההיתר. היתר פירושו של
דבר שמתירים לפתוח מוסד להשכלה גבוהה, בסרם קיבל הכרה. למשל, באיזה
שוא מקום פתחו שלוחה של אוניברסיטה, או אוניברסיטה או מכללה. לדוגמה:
בית-הספר לרפואה בחיפה, אוניברסיטת בר-אילן בשעתו, אוניברסיטת תל-אביב
בשעתו, אוניברסיטת באר-שבע היום. מטעמים אלה ואלה הוחלט להקים
אוניברסיטה. לאוניברסיטת באר-שבע עדיין אין הסמכות להעניק תאריך,
היא אינה מוכרת על-ידי המועצה להשכלה גבוהה.

השיקולים להתרת הקמת אוניברסיטה אינם
אקדמיים בלבד; הם קשורים בשיקולים פוליטיים, חברתיים. השאלה אם
להקים בית-ספר לרפואה בבאר-שבע או לא, היא לא רק שאלה אם רמת המורים
שם תהיה נאותה או כדומה, אלא האם צריך לספק לאזור באר-שבע מוסד שיכשיר
רופאים או לא, מבנה הסביבה וכו'. משום כך דומני שזאת זכותה, ואולי
אף חובתה של הממשלה לומר: יש למוסד הזה כל הנתונים, המורים כולם
פרופסורים מן המניין, אבל אין צורך בעוד בית-ספר לרפואה. ולמרות
שהמועצה להשכלה גבוהה מוכנה לתת - אני, הממשלה, אינני מוכנה, זה
יכביד על תקציבי, יכשירו יותר מדי רופאים, אין צורך בזה. או להיפך.
יכול להיות שחברי המועצה להשכלה יתנגדו לפתיחת מוסד, ויחלש אחרת.
לדוגמה: בתי-הספר לרפואה בתל-אביב ובחיפה, שאנשי המועצה להשכלה גבוהה
התנגדו לפתיחתם. דוגמה יותר טובה היא אוניברסיטת תל-אביב, שאנשים
מאד מלומדים ומכובדים התנגדו לפתיחתה, והממשלה מתוך שיקול פוליטי
החליטה, למרות זאת, כן לפתוח. לאחר שהיא נתנה היתר לפתוח - לגבי
השאלה אם המוסד הזה יתן תואר או לא, לממשלה אין מה לומר. דוקא בענין
זה חוק המועצה להשכלה גבוהה נותן למועצה סמכות עליונה.

משום כך יכול להיות שאת הערת היושב-ראש
צריך להחיל על סעיף 11 לחוק. נדמה לי שהיא אינה תופסת לגבי סעיף 21.

אני מציע לקבל את הצעת התיקון, בה תמכו
מרבית חברי הועדה. באופן אישי אני מצטרף לדעתו של היושב-ראש לגבי
סעיף 11. זאת אומרת אינני חושב שצריך לתת לממשלה את הסמכות מעל
למועצה להשכלה גבוהה בכל מה שקשור בהכרה אקדמית.

מר גלאס:
אני רוצה לומר לחבר הכנסת כץ שבהצעה המקורית
אין פגם מבחינה משפטית. ההסדר שנקבע בהצעה
המקורית הוא ההסדר שנקרא בלשון הקונסטитуציונית ושוו סוספנסיונס.
זאת אומרת ניתנת לרשות העליונה האפשרות להגיד לרשות אחרת: הימלכי
בדעתך עוד פעם, אבל אם בכל זאת תבואי למסקנה שיש לאשר את החלטתך
הקודמת, אז החלטתך הקודמת בעינה עומדת.

אני מסכים עם אלה שטענו לגבי הנוסח של
התיקון. אבל הבינותי שהכוונה ברורה. כאשר המועצה תחליט בפעם השניה,
בין שהיא תאשר את החלטתה הקודמת ובין שהיא תחליט אחרת במקומה, וגם זה
אפשרי, בכל מקרה תבוא החלטה בפני הממשלה, והיא רשאית להחליט כל החלטה
שהממשלה בעצמה יכלה להחליט, זאת אומרת או לאשר את הסירוב לתת את ההיתר,
או לתת בעצמה את ההיתר, אפילו המועצה סירבה שנית לתת אותו. אנחנו
ניתן לדבר הזה ביסווי. אני מסכים שהנוסח כפי שהוצע הוא אולי קצת יותר
מדי מקוצר. נאמר זאת בשפה שלא תשתמע לשת פנים, כמובן אם זה יתקבל
בועדה. נכון שהנוסח כפי שהוא עכשיו משאיר אולי מקום לספקות.

בקשר עם הצד השכני - אין בזה כל קושי. אם
הממשלה תתן את ההיתר במקום המועצה להשכלה גבוהה, אז ההיתר יהיה חתום
על-ידי מזכיר הממשלה, במקום על-ידי מי שרשאי לחתום עליו בשם המועצה
להשכלה גבוהה. אינני מדבר על משבר האמון שדבר כזה יכול להביא בין
הממשלה והמועצה. אבל זה יהיה בדיוק אותו היתר, אלא הרשות שתחתום
עליו תהיה הממשלה.

3.11.1971

היו"ר א. רימלש:

אני רוצה להסביר שוב את עמדותי, ולהסביר מדוע אני עומד להסתייג. בעצם זה ענין סטרוקטורלי. לא הייתי מתנגד אם היה כתוב בסעיף שסמכות המועצה להשכלה גבוהה, לגבי הטכמה לתת היתר או סירוב לתת היתר, היא רק המלצה לממשלה, כלומר אין כאן החלטה. המועצה להשכלה גבוהה ממליצה, והממשלה יכולה לקבל את ההמלצה או לא לקבלה. אז אלה היו יחסים ברורים מאד. אבל אינני חושב שזה יכול להיות כך שיש החלטה של המועצה, אך החלטתה אינה החלטה.

באשר לענין פוליטי, ענין אינטרסנטי - נכון שבציג האוניברסיטאות הותיקות לא תמיד מביטים בעין יפה על מוסד חדש. אבל יש כאן כללים, אז נכתוב בחוק שהכללים ייקבעו לא רק בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, אלא שהממשלה צריכה לאשר את הכללים והתנאים. בזה מצמצמים את סמכויות המועצה להשכלה גבוהה, שחבריה לא יוכלו לדון בענין לפי שיקולים אקדמיים שהורים, אלא גם לפי שיקולים אחרים.

הממשלה היא גוף פוליטי. חברת הכנסת גרוסמן, אני מאד בעד בית-ספר ערב להשכלה גבוהה. זה חשוב מאד. הממשלה לא תפר בענין זה פעמים את דעת המועצה להשכלה גבוהה, לצערי מאחורי בית ספר כזה אין גב פוליטי.

מה שאנחנו עושים, יש בזה יותר מפגם אסתטי. אפשר להציע שהכללים והתנאים של המועצה יאושרו על-ידי הממשלה, והממשלה יכולה להכניס בהם שיקולים אחרים, בין שכל אחד יסכים להם או לא, ואז ברור שהמועצה כבולה בהם. אפשר לשנות את הרכב המועצה להשכלה גבוהה. אבל להפוך את המועצה להשכלה גבוהה לגוף שהוא רק ממליץ בענינים של היתר והכרה - זה צריך להתבטא בחוק, שבענינים אלה למועצה יש רק סמכות של המלצה.

מ. בן-פורת:

יש פה שתי נקודות חיוניות ועקרוניות. מר פלד עסק בהן, זה ענין ההיתר וההכרה. שתי נקודות אלה צריכות להיות שני הקריטריונים שהועדה צריכה להתייחס אליהם: מי יכריע באופן סופי לגבי היתר - המועצה להשכלה גבוהה או הממשלה? ואותו הדין לגבי הכרה.

אני תומך בזה שההחלטה הסופית בקשר להיתר תהיה בידי הממשלה, אבל בהתאם לכללים, ולא שיהיו לה כללים משלה. ואילו הכרה תהיה בידי המועצה להשכלה גבוהה. דבר זה מחייב עכשיו תיקון סעיף 11 בחוק. מסמכותה של ועדת החינוך לתקן את סעיף 11, וזאת לפי התקבון. התקבון אומר שהועדה רשאית להציע תיקונים בהצעת חוק ככל שיראה לה, ובלבד שתיקונים אלה לא יחרגו מגדר הנושא של הצעת החוק... לסעיפים של החוק שאינם נזכרים בהצעת החוק.

זאת אומרת לגבי דידי זו עיסקה: אני בותן לממשלה סמכות לגבי היתר, ובמקביל לכך אני דואג לזה שענין ההכרה יהיה באופן בלעדי בידי המועצה. כדי לעשות זאת אין צורך להזדקק להצעת חוק חדשה שתוגש על-ידי הממשלה. זו יכולה להיות יוזמת הועדה.

אני מציע שהועדה תאמץ את תיקון סעיף 11, להעניק למועצה להשכלה גבוהה את הסמכות הסופית בענין ההכרה. לעומת זאת, לא תהיה בידי המועצה הסמכות הסופית בענין ההיתר, אלא בידי הממשלה. אבל בתנאי, שבמידה והיא מאשרת את הבקשה בניגוד לדעת המועצה להשכלה גבוהה, היא חייבת לעשות זאת לפי הכללים.

אני מציע לנסח את סעיף 21 כלהלן: "ביקש מוסד לקבל היתר או להאריך תקפו, והמועצה סירבה לעשות כן, רשאי שר החינוך והתרבות, או המוסד באמצעות שר החינוך והתרבות, להביא את הבקשה לפני הממשלה, והיא רשאית להכריע בבקשה בכפוף לכללים, או להחזירה למועצה".

א. כץ:

אני רוצה לחזור לישיבה הקודמת ולהזכיר את דברי שר החינוך והתרבות כאשר הציג את החוק בנוכחות השופט כהן. שני מניעים היו להצעת החוק, והם מובאים בדברי המבוא: האחד - העובדה שמוסדות ציבוריים נכבדים, כמו עיריות, מנסים להקים מוסדות להשכלה גבוהה, שכנראה מבחינה אקדמית, מבחינת כללי המועצה, הם עשויים לענות על המבוקש, כדוגמת המכון הטכנולוגי בחולון, אבל מבחינה ציבורית, כלכלית ואחרת אין מאינטרס המדינה לקיימם.

הסיעון השני היה: הולכים ומתרבים מוסדות שהם במידה רבה עסקיים, והם מתימרים להיות מוסדות להשכלה גבוהה, ואינם עונים - אליבא דכל כללי המועצה - על הקווליפיקציות האקדמיות הנדרשות.

השר הדגיש בדבריו את הפרדה בין השנים. וכשדגן בסעיף 21ד והיו השגות עליו, נאמר לנו: לא ייתכן שכל עיריה בארץ תקים אוניברסיטה, ואנחנו נצטרך אחרי שנה או פחות לממן אותה. קיבלנו את זה. גם השר אמר: אנחנו נמנעים מלהיכנס לשיקולים אקדמיים, אלה מסורים בידי המועצה.

זה נכון לגבי מתן ההיתר. זה צריך להיות נכון גם לגבי השיקולים בערעור. אילו הייתי משפטן והייתי יכול להפריד בין השיקול החברתי-כלכלי ובין השיקול האקדמי, ולומר: באשר לשיקול האקדמי, המלה האחרונה היא בידי המועצה, ובשיקולים אחרים המלה האחרונה היא בידי הממשלה - הייתי עושה זאת. אינני בטוח אם מבחינה ניסוחית זה ניתן לניסוח. אני מניח שזה ענינה של הממשלה, ודאי של המועצה.

רציתי לשמוע את דעת המועצה בענין זה, אם גם התיקון מובא על דעת כל חבריה.

היתר זה הכרה בדרך. הייתי עד לתופעה שאם אוניברסיטה או מוסד-בדרך אינו מוכר, תלמידיו סובלים כשהם באים למוסד מוכר. הסבל הזה יכול להתבטא בשנת לימודים. זאת אומרת, אם אין הכרה אקדמית, גם פורמלית וגם ענינית, המוסד הקיים, שהוא המוסמך לתת את התואר, מערים קשיים, אולי בצדק, בפני כל מי שבא מאותו מוסד.

ח. גרוסמן: מה בין היתר להכרה? אני מבקשת ששר בן-דור יתייחס בתשובתו לנקודה זו, לפי הנסיון והתחזית.

ש. בן-דור: אני רוצה לתבוע את עלבונה של המועצה להשכלה גבוהה בשני דברים: קודם כל - כל הדברים שנאמרו כאן נגד אנשי המועצה, שלא רצו לפתוח אוניברסיטה בתל-אביב, לא רצו לפתוח בית-ספר לרפואה בחיפה - הכתובת איננה נכונה. הנושאים האלה לא נדונו אף פעם על-ידי המועצה להשכלה גבוהה. בענין בית-הספר לרפואה בחיפה, היתה ועדה שמונתה על-ידי הממשלה, היא החליטה נגד, הממשלה החליטה בעד. זה לא הגיע אף פעם לדיון במועצה להשכלה גבוהה. עכשיו זה יגיע.

דבר שני, בתשובה לשאלתו של חבר הכנסת כץ: השינוי בנייר הלבן לעומת ההצעה המקורית איננו שינוי בעמדת המועצה, אלא שינוי שהמשרד עשה. הנוסח בהצעת החוק הוא נוסח שנתקבל על-ידי המועצה להשכלה גבוהה. לאור הדעות שהובעו בקריאה ראשונה במליאת הכנסת, הסכים המשרד להוסיף את המלים "טעונה אישור הממשלה". והשר בהיותו כאן נימק את זה. הדבר לא נדון במועצה. הנוסח שבחברת הכחולה הוכן על-ידי המועצה, נתקבל על-ידי המשרד, הועבר לממשלה והגיע לכנסת כהצעת חוק. אחרי הקריאה הראשונה המשרד הוסיף את המלים האלה, כי הוא קיבל את ההערה שהועלתה על-ידי מספר חברי כנסת שהחלטה הסופית בענין זה תהיה בידי הממשלה.

למעשה לפי החוק הקיים החלטות המועצה הן המלצות, אף אם הן קרויות החלטות. המועצה מחליטה מה שהיא מחליטה. אבל במקום שכתוב "טעונה אישור הממשלה", ברור שהחלטה היא המלצה.

בקשר להכרה והיתר - כאשר השר הופיע בפני הועדה בפעם הראשונה בקשר לתיקון חוק המועצה להשכלה גבוהה, הוא הזכיר שעומדים להגיש תיקונים בחוק בשני שלבים: שלב ראשון - הוא החלק שדנים בו עכשיו. אבל המועצה גם הכינה תיקונים לחוק בכלל, וביניהם ישנו התיקון הזה שהחלטת המועצה בעניני הכרה תהיה סופית. זהו סעיף 11 לחוק. אם הועדה רוצה להחליט על כך בשלב הזה, מצד המשרד או המועצה לא תהיה לכך כל התנגדות.

מ. בן-פורת: אני מציע שהיועצים המשפטיים יכינו לקראת הישיבה הבאה הצעת נוסח. יש פה חברים רבים התומכים בתיקון סעיף 11, ומאידך גם בסעיף זה, שהיא רשאית להכריע בבקשה. היו"ר א. רימלש: אני מבקש שחברים שרוצים להציע תיקונים, יגישו אותם בכתב.